

Belki Ben

Belki ben
o gündün
çok daha evvel;
kâğıtlarınmış salınarak
bir sahah vakfî gölgeyi asafalta salacağıın.

Belki ben
o gündün
çok daha sonra:
matraz çemende ak sakalın izi
sağ kalacağıın.

Ve ben
o gündün
çok daha sonra:

Sehrin meydan kenarlarında yaşlamp
duvarlara,
son kavradan benim gibi sağ kalan
iltihayların
bayram alkışlarında konuş
calsacağıın
Etrafa mükemmel bir greenin
sıklı kaldırımları
veyi sarıkları söyleyen
yeni insanların
adınıları
1930 — NAZİM HİKMET

Haberler Hindistan

CROSS ROADs, Bombay'da
çkan bir gazeteden

TÜRKİYESİNİ KAHKAMAN
SABİNE BİST
BERAKIN!

Dellhi Progressif yazarlar
derneğinin bir heyeti, halk
tarafından sevilen ve 28 yıl
hapse mahkûm olan Türk
şairi Nâzım Hikmeti serbest
kaldırılmaya istefiya ile ko-
tayı Türkiye'nin Hindistan se-
ferine bir müessesisi tak-
dim etmişlerdir.

«Dellhi'nin progressif yazar-
ları, hükûmetin ve sarfının mu-
messisleri olup, bars ve de-
mokrasi uğrunda mücadele
ediyor bilmez, son 13 yıldır»
zindanda oturmuş olan
Türkiye'nin büyük halk şairi
Nâzım Hikmet'i in dermanı i-
çin tekli edilmiş kanun-
unun Türk hükûmeti tarafın-
dan Meclisten geç alınması-
na şiddetle istefiya ederler.

«Nâzım Hikmet'in Türkiye
hükûmetinin bu hareketini i-
tiraz mahiyetinde, 8 no-
san-4a ilharan açık grevine
başladığın ve hayalüsten tehlîke
olduğuna duyurmak çok müessesir etmiş.

«Türk halkını daha iyi bir
hayat için duyduğün iltihay
terennüm ettiği için on la-
dar zadırap çeken Türkiye'nin
kahrından evetdir, birer arz-
ından birüldüğü, cesaretil ve
inkilâpçı san'atından dolayı
sevilmekte ve saygı görmek-
tedir. O, sadece Türkiye'nin

değil, bütün dünyanın varidir.
Ve demokrasi bars, inha
yı bir hayat için ruhayının
si sembolize etmektedir:

«Çünki derhal serbest karda-
slaşmaya istefiya ve yâk-
sık hürriyetimize baretğün
Türkiye hükûmetiyle ahd-
etmiş bulunuyoruz.»
«Türkiye, Birleşmiş Millet-
ler Kurulunun bir üyesidir ve
her feridni şahidî bireriyetini
ve aralarında birleştire-
bildiği hakları olduğunu açık bir ve
kildir gösteren insan hakları
nisi dale brynnanmesi tezahür-
miştir.

Türkiye hükûmeti bu ko-
nyanemisi almayı almak, bun
dahi demokrati teklifleri sa-
dace söze bırakmak istemi-
yor. Nâzım Hikmeti derhal
serbest bırakmalıdır. Zira,
onun öldürülmesi dünya halk
tarafından affedilseye-
cektir.

Müessesir:
Progressif Yazarlar Derneği
DELLHI

İsviçrede :

Progressif İsviçre Genç-
lik Bera'deki Türk Kitleğini
Bilinci bir protesto göster-
erek Büyük Türk Sairi Nâzım
in derhal serbest bırakılmasını
istemisler.

İsviçre Progressif gençliği
Nâzım Hikmet'e kanayonemisi
ya kadar müradıyla vearla
devam edeceğün bildirirler.
dir.

Barış - San'atçılar ve Nâzım Hikmet Türk Barışçılarınin Lideri on üç senedir zindanda tutulan Nâzım Hikmettir

San'atkar, gerek menşep
olduğu toplum, gerekse dün-
ya meseleleri karşısında bir-
hicri dercede sorumlu mev-
ki bulunan bir insandır. Gö-
rünü, hürriyet; duyulmuş ve
ifade edilebilir kabiliyeti o-
lanlar sağır ve düşüderse na-
zarın nâsi daha fazla övü-
ler ve daha fazla sorumluluk
altında bulunuyorsa. meselâ:
ahleli bir vatandaşın nazım
san'atçının da dermanı ayndır.

Bahusus ki, artık her ale-
lide vatandaş bile bir çok
gereksinimleri, menşep ve dün-
ya meselelerini in'isaf ve
güçlü iltikametlerini görüyor
ve bu meselelere dale kendi
kannat ve fikirlerini her yer-
de -evinde, kahvehane,de,
yolda, işinde- derarıya xu-
ruyor, kendi kannat ve fikir-
lerini menşep sebepleriyle bir-
likte baskalarına kâbul
ettirmeye çalışıyor, onları
ikaz ediyor. Böyle birer ak-
leli vatandaşın her bakımdan
daha fazla inkilâf etmek
olan san'atçının vazifesi daha
açık olarak ortaya çıkmaktadır.

Bir san'atçı, milliyetçilik
insanın kes-ilelini taşp etti-
ği, dinlediği fikirlerine inan-
dığı bir insandır.

San'atçı, bir gerektü
ifadesi olduğu zaman, bilcei
o gerekçeler in'isafını ve
kuvvetli olmalıdır. Büyük Eh-
rensburg'un da dediği gibi
san'atçı görmekle, bilcei et-
me, herkesin evvel görme-
ye çalsın, o emualarına hu-
duduz, mes'uliyetini yolduğün
bir insandır.

San'atçı, bir kitap yazdığı
zaman, kendisinin evvel yaz-
ılan bütün kitaplarından mes-
uldür. San'atçı dünyasına bütün
hazinesinden, bütün ge-
nisi Büyük değerlerinden mes-
uldür.

San'atçı; aşkıtan tabesettü
zaman düşünün bütün ask-
lardan mes'uldür. İnsan-
lardan tabesettü zaman bu
tüm insanlar önünde mes'ul-
dür. San'atçı, özinkile buğün
sussup bu köseye çekilince,
toplum meselelerine yanınasa
yâhdilî çocukları, insanlığın
sâadeti için medeniyetimin ve
kültürümüzün sadelerini unna
bilir, ibtidâlede karşılıkabi-
ler mi?

Buna evetli ve hayırli ve
ve cevap verilebilir. Bugün
bile evet diyilimizizi mü-
kâim kulan say, sevdiarı pek le
çatı olmayın ve hayalün
muaideden, gerekçeleri bir
dere yâhdilî ödevlerini ka-
ces hâdli ruhıyla içinde bu-
hanın mahfuzlere birer sair bi-

rer, romanı, birer hikayeyi
olarak kulanın derene ve ah-
zelik mahabbatın mevcedi-
tedir. Bu tipler san'atkar-
lık paylarının dünya ve top-
lum karşışışığı önünde; bo-
guna uğrayan insanın zâifli-
na borçludurlar.

Bunlar insan zaaf-
larının ve bed'îliyetlerinin
iltikametleridir. Ve esasen
menşep olmaları zümre ve
yanı tarifi salta'nın kâdî
lan berinde ziyadlığı beşgüllük
ve anarşi içinde insanlara sığ-
ıyıştırdıkları hangi iyi sey, kâzı
gi hîmlî sey bulmuşlardır ki?
Güfle, kuvvet ve kânde olan
sâni san'atçının dünyâ yâk-
sık sınıfların san'atçı olmu-
ştur.

Bu hâlede, aksi -inkilâpçı
bir san'atkara karandıkları
ve hayalleri kânde daha gi-
dip kaybolmuş ona kabâr gi-
bilî bir inkilâpçı bir san'at-
kârın evet ve insan daha bir
sede insaniyetini düşünmek o-
lan saadeti için haber vermesi,
yani toplum ve dünya
meselelerine derli -dile
sâniyi, O.N.A.B.E. genç
kitlelerini yararına derğı
bütmeye çalışması, mürted
kuvvetlerini bütün müdâhale-
lerini görüp halk kitlelerine
antlaşması ve halk kitleleri
yanı birer dünyâya çekilme-
mesi için kânde insan ve ter-
biye hamurunu o kadar tabî bir
ödevdir.

Bütün mürted cephe in-
sanlığını inkilâpçı yürütülmesi
kârı on on bir dikkâli ma-
ni olmalı düşünmektedir:

HARF: -Evvel, bars içinde ge-
leşen birer hayatin kendi men-
telelerine zarar vereceğini bil-
miş birerme buğün arktık an-
da H.A.M.P'in, aton ve beza-
yı sıldahlarda tabesettü
insanların beledi ruhleriyle
bir beçine dünya düşünün
zararı olduğu yolduğu bazar-
kânıya çalsınmalıdır. Ve
gâyet iyi olarak HARF
alyahları çalsınlar da halk
kitlelerine ilerine derğıli gi-
bi tamtıy kişeri insanların ge-
ni bah'terlerini ve inkilâp-
lıklarından istifade etmektedirler.

Fakat bu numaralar, artık
her sağır duyulmuş insan bir
çok feki kayıplar tab'ihına da
oldu bazarın ve düşünün her
kinesinde, yeni harp bazar-
çılarının terpit ettiği aydın
ma mahfuzleri, inkilâpçı sahte
deklarasyonlarıdır. Bu say-
ları, rıza merkezi karışık
birer arınatı karşılaştık ki'nin
bilimiyeti hic bir feridni kul-
namıştır.

Düşünün bütün san'atkar-
ları bu aydın sahte fikirleri

fele netlelerini ve bu aydın-
layan aktörleri hakiki
yüzlerini insanlara haber ve-
riyor.

Türk mahfuzleri ve san'atçı-
larının dünya düşünceleğinde bu
sede katılmaları zarardır.

Esaretileri ve mücedlelerini,
Türk halkının ve dünya halk-
larının BARİŞ içinde yaşanan
bir hayata karşı olan iltih-
aylarının menşepimizde ilk
-safa kordundan haykaran
halkımızın büyük sözesi
NAZİM HİKMET olmalıdır.

O, bütün eserlerinde harp
taetirlerini ve politika ku-
marbazlarının bütün tarih
boyunca devam edeceğün kan-
ba mahabbatın ve güli pân-
arının karışevir insanların
güçü önüne sermiş, harbin
bâik için giyacağı ve kan
dili kâlan anular, kinesisi
çocukları yoldan çekerek, kur-
ban edilen birer ölü ve hak-
iki gözetilen bir iltihaylı ol-
duğün on inandırı her se-
kâlele ispat etmişler.

1914 emperyalistlerin kar-
şı bir insanların bars inha-
ni ve arzını ifade eden DU-
YAK şairi de, 1938 karilî-
ne karşı dünya halkın kan-
rasına mahfuzleri-insan-
kârında yaşanan birer dün-
ya yarınki uğrunda dâhil
kânde insanın, onun inha
mâli ve bu yolda fedâ olan
milyonlara insan önün-
den ekârından kâzın ge-
nen beğleri de leten daha bir
dille anlatan «İkinci NAZİM»
Savası Destansı NAZİM'in
sâni birer düşünün sınıru
gösterir. Nâzım, harbin mü-
rted kuvvetlerini önünde, son
birer kâzın vastası olduğün
değilimize göstermişler.

Düşünürün, hiserimün,
birer veteğinki harbin inha-
retin kulanmak için çeşitli
vasıtaları buldure tehlîkâde
bulunan milyarder katillerle
ölünün her menşepimizde
milyonlularına karşı düşün-
me bütün Nâzım Hikmetleri
halk yâhdilîleri in safâde
mâhdilî etmektedirler.

Dünyanın her köşesinden,
harp tabirletlerinin elğün
mâhdilîleri karşı yâhdilî:
-HAYTİ! seslerine Türk hal-
kını da sık kaldığı zaman
bunı düşünün tenetleri a-
dından çıkacaktır.

Kârdege yasanmak arzusun-
da olan halk yâhdilîleri in-
ha etmek istiyen milyarder
embari ortadan kaldırarak
tek yusda ve aton kolossun
daha fazla kuvvetli olan tek
bars sâni bütün harp âle-
tinde kulanılmamış sey'har-
madır.

"İkinci dünya savaşı Destanı,,ndan

Ve devam ediyor senfonî.
sogenu, alto, tenor
kemanlar insan ve cesur

suruyor:

Hani, diyorlar, Halli,
beyaz, sarı, kırmızı, kara

arkaların ırıldarı

milletlerin milletlere kulluğunu
ve insanın insanı sömürmesini red edip

insan emeğini mukaddes bilen
ve en büyük hüriyeti mülkinin kâlan cular değil
müdür.

Ve flütler konuşuyor kızırcak-simnisiyle
— Saygılı cıcuklara, yâhâzlar, sarıklara
toprak, kıtaf ve motif sevgileri,

ve evlerin günışte sandeile par'ına canları,
ve yazılmak ihtirasıyla durup dinlenmeden
hayatın ve aşkın adanları.

Filtrelerin son ölümlü alıp

birdenbire bir buçuk gül yitirince altıncı violerini.

— Hayatın ve aşkın adanları
tepeden tarafta kan kızılcıklar,
ve gülelerinde hemiz saçları duran itliknamaları.

Hayatın, aşkın adanları

okuliyolarlar kerriye doğru çarşıcaşar:

Yanıyor

ahabüdüline

yanıyor ahabüdüline arkalarında toprak.
Sınırlı kornetlerle kontrabasslar ald sâzâ

bilişin siferside üzerinde aşırıldıkları
ve itihân ediyorlar sâbâlelerinden emâs :

— Düşman gâdredilî, hilekâr ve arzansızdır.
arkalarını içinde geyâler ölüme taşınarak
insanı doğuştan günâkârı sayan
insanda akli öldürücülerdir.

Alınları taşınan

soluklarında zoruşu su

çürümüş et

ve leş kokusu

ve elleri yarıca kus peşceleri gülî sarısını mekânle-
malara

ve kendilerine teslim olmayan

bir tek yusul fidan

ve hayat gibi usulün bir tek insan bırakılmamak için
geliyorlar taşakları arkasında iki büküm.

Bütün sazlar birdenbire sustu

şimdi gümrah ve tîmor

bir tek vîyolonsel konuşuyor:

..... yurtdağlar

kardeşler ve kızırcaklar.

ordunuz ve donanmanızın elleri

Ö ünün adanlarını çölm.

Ve seslenişe cevap verip

maestro bütün âletleri getirdi harekete,

bir kuzey fırtınası geçli bir gürgen ormanından
çıkardı seçmelerinde parşaklarını Bethoven Hasan.

güderi saygı ile aydınlandılar

— Ne kuvvetli sey bu, diye merâdanın, ne kuvvetli
sey,

sızları insan gibi konuşurmuş herif

Küylü Ressam All bir parça seslin

ve biraz eğlenerek baklı Hassaza:

— Ne konuşuklarını ben anlamıyorum, dedi,

ama birdenbire salâh olmuş

Medenlere ortaklık ususu gibi geldi bana.

Hallî cemelî.

dayalı bütün durara

yavuz yavuz ilerleyen âkâretleri dinliyor

koridor alaca kırnâk.

Dumana boğuş ortalık gardıyama yaktaf âtes.

Kırânetler cevap vererek birini anlatıyor Hallî.

Cevdet bey iyiden iyile haptırâ kendisini yıldızlara
giriş perâ yakamozlanın bir denizli gökyüzü.
Gökyüzü yorgundu, sözsüz, kedertiydi, sırankı
Cevdet bey büyük bir caddiyete gündüzün tahtı
(saatli gökyüzünde bir kitap vardı da omu
okunarak)

— Sıyah yekkenî esir gemileri gibi

ağzı ağzın insan yiküli topenklar geçiyor:

Afrika, Pasifik adaları, Çin, Hindistan,

Yakın ve Uza Sârk (Amadulu dâhil)

tîrcâri, fabrikatörî, dârebeyi ve sairisi milyar

bir buçuk milyar

kilret çöpü değil

İNSAN.

Bir buçuk milyar insan geçiyor gökyüzünden.

Cevdet Bey durup dinlenmeden dinliyor.

Yasamay yasamak yapan

bir çok güzel sey var bu dünyada

vekinin gününün sürü, sıyah yekkenî gemikölder.

Cevdet beyin aklı takahil kadli bir hayli zaman

, bu sıyah yekkenî gemiler hâvâline.

Sonra iki büküm oturan bir tek insan belirlîi karşı-

ende tuşlanacak gibi görüyorcu emâ.

yerde, arasında insanın üzerinde çönelmiş

karsâda, aşafâda insanın üzerinde çönelmiş

ve yukarıda yıldızlarını içinde

Dizkapakları fırladı,

sırlımlını toprağa beniyor eli.

— Hay Allah, diye düştüdü Cevdet bey,

insan nasıl yorgun çâhâbir bu kadar.

Günde kaç saat çubşuyor?

on iki?

on üç?

on beş?

Sınıdı böyle ne düştüüyor kâm bilir?

Yarabânn ben de ne kadar az sey biliyorum hakikî

insanların dair?

Sonra ne tuhaf,

iki emâ gibi benzeyo birbirine:

ve meselî kral, imparator.

İkisi de ziyer, lazmedil çıkıyor.

Hattâ bu bahâşile trîtdân, fidân falân

hattâ enginaradan farâk yok.

Ve kral, imparator—

Kral— imparator da nerreden takahil âkâmâ?

Geçenlerde filinde gündüm .

bir futbol maçı seyretliyordun

acıyıp sesler çıkaryordun, çarpıyor ellerini

birbir süzdü bir âdama benzeyo a efendim.

Ne tuhaf!

Hâsemîllinî anavatan bakkal tabelâlarından birinin

karş.

her nedense mutlaka çill, şîman bir kadın

benim böyle düştüdümsü mîse—

Cevdet bey güldü

beyaz pos bıyıkları kurtuldu dişlerinden

ürünçlerin altında yuyuldaya leyleğe baklı.

— Bahâfıyarsın, dedi, bahâfıyarsın Harâhâ

dışlenmeyi biliyorsun.

Hayır, yânn söziyordun gününün sürü,

düşünölmek bahâfıyârdık,

koruncu bir bahâfıyârî bâzen

İkkin bahâfıyârîk bir seye razmed.

Cevdet bey tekrar aldı pos bıyıklarını ağzına .

yusulda gülelerini

ve koruncu bahâfıyârîdün tufânı çıkara çıkara

şözelong üstünde uyuya kalkt.

Nâzım Hikmet

Öldürülmeyecektir

(Bastırarı: 2 nek sâbâfere)
muktâdârlar. Fakat onun se-
sâni; ne hâpâ yılları, ne de
sâhbi mâfiyeti hâfifletilmis-
tir; ve yazılığ şîrlir bilâns-
sâ dünyanın bütün memleket
berinde tanınmıştır. Her mem-
lekette, demokrat matbuat,
haftadan haftaya büyümel-
e olan itiraz dâğâsını taklîl
etmektedir.

Halkın kızılgülü o kadar
büyümüştür ki, Türkiye ve
Fransa gibi memleketlerin
sağfa gazeteleri dâil, Anka-
ra bültünemini bu hareketi-
ni haklı çıkaracak bir nota
bulmuşa imkân olmuştur;
dan, korkmuş olduklarını gös-
termeğe mecbur olmuşlardır.
Bu hükümetin beynelmülâ İİ-
raz hareketine kulak asma-
mayı çok umutlandır ve açlı-
ca Nâzım'ın şîri durumunun
kâtlebnesini yüzünden pek
fazla korktuğu sairin hayatına
son vereceğini ummakta-
dır.

Bununla beraber, sonuna
kâhîlî hükümeti, sevdiler es-
nasında, Türk halkının hissiyat
yânın pekâlâ bölüldüğün, rey
kazanmak gayesiyle, Nâzım'ın
serbest bırakılması için Mec-
lise bir takdir verdi. —Fakat
A.B.D. sefiri Nâdworth'un
Ankaraya ulaşmasını eresti-
ğini bu takdiri derhal geri
aldı.

Nâzım Hîkâmet 2 ay evvel
serbest bırakılmaması hîzâz
kâtemisi ve 8 nisan'da Sâhâ-
hattin Allâin 2 yıl evvel hu-
dudî boyunla ödürülmesi-
nin ydi dönüsünde açlık gre-
vini başlatmış. Hükümetin,
kendisini serbest bırakmak
için Meclise takdir vermede
bâzine grevi bırakması fakal
tamam bir istisnâ hareketi
olduğünü anıyınca, 2 mayıs-
ta tekrar grev başlatmış ve
18 gün devam ettirmişti.

*

Nâzım ölmeyecektir. O ölü-
dürülmeyecektir.

21 mayısın sayıs milyon-
lu bütün arkadaşlarımız tek-
rar tekrar kear emelâri ve
halkın arzı ve çâşmasını
kurtulmasını sağlayacağını söy-
lenâleri üzerinde açlık grevinin
den vazgeçti.

Sâirîn böylece kâtemâ ye-
leştirildiğ insanlık dâvâsını
ihâset etmemektedir. İnkârı.
Ve vâkîi geçmedün, Türk hal-
kının ve dünya halklarının
mah olan Nâzım Hîkâmeti ve
arkadaşlarını zindânlardan
kurtarmak için eline gelen
gâyetli ösdergememâni grek
tir.

İskocyalı Üniversite
Talebesi
Walter Dunlop

Sah Gâbeti Çâkar
Eâhîli ve bu sayda 2321
İçerisi filân İdere eden:
Mustafa Fâhri ÖRTAY

Adres: Paşa Mahallesi
Kuyru Sok. No: 2

Bağıştak
Dâstâğı ve İhtisâğı yay:
Öğânbey Matbâası